

Varasemad kodulookonverentsid:

- 1999 - II Märjamaa Päevade (13.-15. mai) konverents
„Rahvaluulukoguja Emilie Poom“
- 2000 - „95 aastat 1905. aasta sündmustest Harju- ja
Läänemaal“ (Velisel)
- 2004 - Rapla maakonna konverents „Kuuda seminar 150“
(gümnaasiumis)
- 2005 - „Velise Wabariik 100“ (Velisel)
- 2006 - I „Märjamaa raudtee 1931-1968“ (pastoraadis)
- 2006 - II „Kuuda leprosoorium 110“ (pastoraadis)
- 2007 - III „Märjamaa valla kirjanduselu“ (pastoraadis)
- 2008 - IV „95 aastat Märjamaa tuletõrjet“ (pastoraadis)
- 2009 - V „Märjamaa kihelkond“ (pastoraadis)
- 2010 - VI „Ettevõtlik Märjamaa“ (rahvamajas)
- 2011 - VII „Aastapäevi Märjamaa piirkonna ajaloo“ (rahvamajas)
- 2012 - VIII „Kohalik omavalitsus ja Märjamaa“ (rahvamajas)
- 2013 - IX „Teedevõrk ja post läbi aja“ (rahvamajas)
- 2014 - X „Maa-arhitektuurist“ (rahvamajas)
- 2015 - XI „Kohalik Kaitseliit“ (rahvamajas)
- 2016 - XII „110 ja 25 aastat pöördelistest sündmustest“ (rahvamajas)
- 2017 - XIII „Tähtpäevi Märjamaa piirkonna aja- ja kultuuriloos“
- 2018 - XIV „Meie maa ja inimesed“

23. VEEBRUARIL 2019
MÄRJAMAA XV KODULOOKONVERENTS
SAJAND VABADUSSÕJAST JA MAAREFORMIST

Märjamaa rahvamaja kinosaalis kodulookonverents

Juhatab Jürgen Kusmin

10.00-10.30	Kogunemine, tervituskohv
10.30-10.40	Konverentsi avamine, Merlin Suurna, Märjamaa vallavanem.
10.40-11.30	Lauri Vahtre, ajaloolane – Vabadussõda – kaugel ja lähedane
11.30-11.45	Jürgen Kusmin, kaardihuviline – Kuidas leida ajaloolisi kaarte ja neid lugeda
11.45-12.15	Silvi Tõns, kodu-uurija – Paisumaa küla Saarde talu lugu kui näide ühe talu sünnist
12.15-12.45	Kohvipaus ja seljasirutus
12.45-13.15	Priidu Pärna, Eesti Omanike Keskliidu esimees – Eestlaste sirgumine oma maa omanikeks
13.15-13.45	Andrus Ründal, Maa-amet – Maareformist taasiseseisvumise järgsel perioodil
13.45-14.00	Kalju Idvand, Sillaotsa talumuuseumi juhataja – Aleksei Parnabasi pärand ja Sillaotsa
14.00-14.30	Tiina Tael, Eesti Rahva Muuseum – Aleksei Parnabas kodu-uurijana
14.30-14.45	Jürgen Kusmin, toimetaja – Märjamaa kodulooraamatu II osa tutvustus
14.45-15.00	Tänu sõnad ja konverentsi lõpetamine

Märjamaa rahvamaja 1. korruse fuajees Harjumaa muuseumi näitus „Eramaa?“ ja väljapanek Aleksei Parnabase kodu-uurimuslikust tegevusest

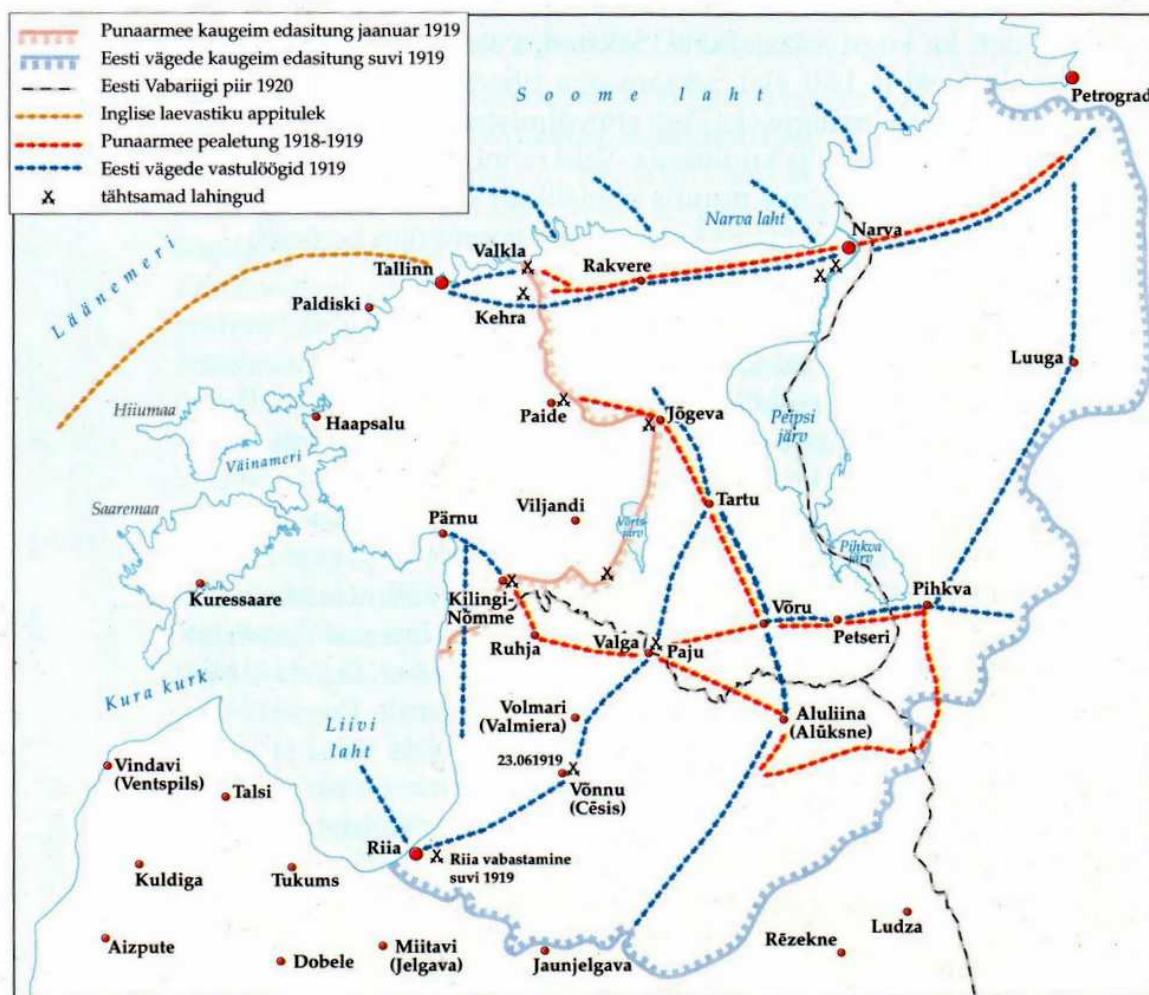
Kõigis Märjamaa valla raamatukogudes on märtsi lõpuni avatud koduloolise kirjanduse näitus "Meie kodu lugu kirjanduses"

Eesti Vabadussõda

Vabadussõda Eesti iseseisvuse kaitseks ja kindlustamiseks toimus 28. novembrist 1918. aastal kuni 3. jaanuarini 1920. aastal, Nõukogude Venemaaga ning 1919. aasta juunis ja juulis Landeswehri vastu. Sõjategevuse lõpetas vaherahu ja jõustas Tartu rahu 2. veebruaril 1920.

Sõjategevuses osales 1919. a keskel Eesti poolelt kuni 86 tuh meest, Vene poolelt kuni 80 tuh meest ja Saksa poolelt kuni 20 tuh meest. Eesti poolelt oli 3588 langenut ja ca 14 tuh haavatut.

Maareform

1919. aasta maareformi käigus toimus suurmaaomanduste riigistamine, riigi tagavaramaa ja uute talukohtade loomine.

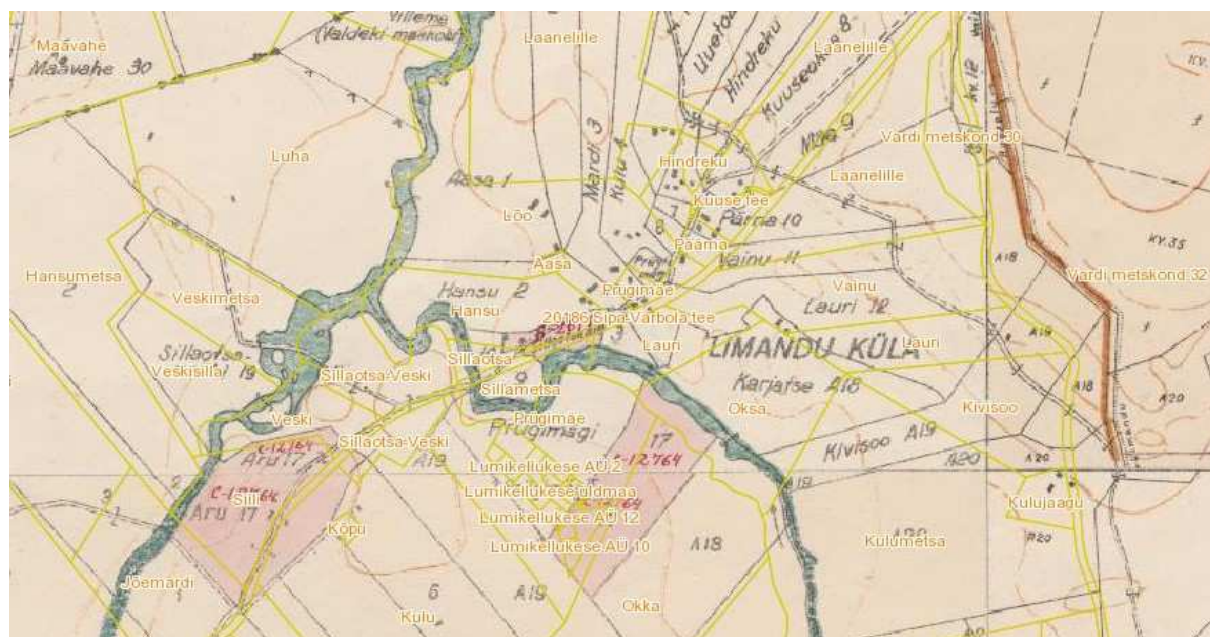
10. oktoobri 1919. aasta maaseadusega sundvõõrandati 1065 mõisat ehk 96,6% suurmaaomandist (eestlastele kuulus neist 57 mõisat) koos üle 1,9 miljoni hektari maaga, mis moodustas ligi 58% kogu Eesti põllumajandusmaast. Võõrandati ka mõisate tööstusettevõtted: 225 viinavabrikut, 344 veskit, 74 saeveskit, 64 kivi- ja savitööstust, 18 meiereid, 7 õlletehast jne.

Sundvõõrandatud maa-aladest loodi ca 56 000 uut väikest talundit.

Alles 1926. aastal said eksproprieeritud (enamjaolt aadlikest suurmaaomanikud) väikese hüvitise. Samasugused ümberkorraldused toimusid pärast Esimest

maailmasõda mitmes Euroopa riigis, kuid Eestis ja ka Lätis toimunud reformid olid kõige radikaalsemad.

Fotol maareformi mälestuskivi, mille püstitasid maareformi 10. aastapäeval Uhtna ümbruse põllumehed. Wikipedia.

Katastrikaart Lümandu mõisa ümbrusest iseseisvumise ja taasiseseisvumise järgse maareformi tulemusel tekkinud piiridega. Maa-amet.